

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Aanleiding, doelstelling en invulling

Met deze algemene maatregel van bestuur wordt het Warmtebesluit gewijzigd (hierna: het wijzigingsbesluit). Hiermee wordt invullingen gegeven aan de aanpassingen die zijn aangekondigd in de toelichting op de Tweede nota van wijziging van de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (hierna: Wgiw) (Kamerstukken II 2023/24, 36387, nr. 10). Met deze nota van wijziging zijn een aantal bepalingen van de Warmtewet gewijzigd. Niet langer zal de maximumprijs voor de levering van warmte gebaseerd zijn op de integrale kosten die een verbruiker zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron (de gasreferentie die ook wel het "niet meer dan anders-principe" (NMDA) wordt genoemd). In plaats daarvan wordt het ingevolge artikel 5, tweede lid, van de Warmtewet mogelijk bij de bepaling van het maximumtarief bepaalde kosten geheel of gedeeltelijk buiten beschouwing te laten. Zoals aangegeven in de toelichting op de genoemde nota van wijziging maakt deze wijziging van de Warmtewet het mogelijk om de eerste fase van de tariefregulering zoals voorzien in het wetsvoorstel Wet collectieve warmte (hierna: Wcw), waarbij een correctie wordt voorgesteld op de gasreferentie, reeds op grond van de Warmtewet op te nemen en daarmee eerder in werking te laten treden dan de Wcw. Met dit wijzigingsbesluit wordt deze eerste fase uitgewerkt. Voorgesteld is de berekening van het maximale tarief dat door leveranciers in rekening mag worden gebracht voor de levering van warmte op drie punten te wijzigen.

In de eerste plaats is in dit wijzigingsbesluit voorgesteld de maximumprijs voor de levering van warmte te baseren op een correctie op het gasreferentietarief. Met het oog hierop is in onderdeel B voorgesteld artikel 4, eerste lid, te wijzigen. Zoals toegelicht bij de hierboven genoemde Tweede nota van wijziging van de Wgiw worden reële verhogingen van de energiebelasting (verhogingen die niet zien op een inflatiecorrectie) niet meer meegenomen. De energiebelasting op gas wordt jaarlijks verhoogd met het doel om de overstap van aardgas naar duurzame alternatieve warmtevoorzieningen te stimuleren. Voor warmteverbruikers gaat dit niet op, aangezien zij al aangesloten zijn op een alternatieve warmtevoorziening. Daarom is besloten om reële verhogingen van de energiebelasting op gas niet meer mee te nemen. Naast genoemde reële verhogingen wordt er jaarlijks een inflatiecorrectie toegepast op de energiebelasting op gas. Deze inflatiecorrectie wordt nog wel meegenomen in de correctie op de gasreferentie, omdat inflatie ook warmtebedrijven treft. Voor de berekening van de hoogte van maximale variabele kosten wordt de energiebelasting vastgeklikt op het bedrag van de energiebelasting op gas tot een verbruik van 170.000 m³ in 2024 (= € 0,58301) en wordt deze belasting jaarlijks alleen nog gecorrigeerd met een inflatiecorrectie.

De mogelijkheid bestaat dat in de toekomst de daadwerkelijke energiebelasting zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld lager is dan de genoemde voor inflatie gecorrigeerde energiebelasting. Een dergelijke situatie zou kunnen ontstaan indien zou worden besloten tot verlaging van de energiebelasting op gas. Om te borgen dat de op grond van het Warmtebesluit vast te stellen maximale variabele kosten dan meebewegen

met een dergelijke verlaging, is geregeld dat er in die situatie uitgegaan moet worden van de daadwerkelijke energiebelasting en niet van de voor inflatie gecorrigeerde vastgeklitte energiebelasting. Dit wordt bereikt door in de in het onderhavige besluit opgenomen definities van P_{g1} en P_{g2} uit te gaan van de laagste van de twee bedragen. De Energiebelasting op gas kent twee schijven, een eerste schijf voor gasverbruik tot 1000m^3 en een schijf voor gasverbruik vanaf 1000 m^3 . Op dit moment is de energiebelasting voor beide schijven gelijk, maar dat kan in de toekomst veranderen. Daarom wordt in dit wijzigingsbesluit voorgesteld artikel 4, eerste lid, van het Warmtebesluit te wijzigen waardoor een maximaal gebruiksaafhankelijk tarief vastgesteld wordt voor een verbruik tot maximaal 31 GJ en voor een verbruik vanaf 31 GJ. Er is 31 GJ voorgesteld, omdat dit het warmte equivalent is van 1000 m^3 gas. Met de in artikel 4, eerste lid, voorgestelde rekenmethode wordt bereikt dat als in enig jaar de daadwerkelijke energiebelasting in de eerste schijf lager is dan de voor inflatie gecorrigeerde € 0,58301 de daadwerkelijke energiebelasting moet worden gebruikt voor de berekening van de maximale gebruiksaafhankelijke kosten voor een verbruik tot 31 GJ. Als de energiebelasting in de tweede schijf lager is dan de voor inflatie gecorrigeerde € 0,58301 zal deze daadwerkelijke energiebelasting moeten worden gebruikt voor de berekening van de maximale gebruiksaafhankelijke kosten voor een warmteverbruik boven de 31 GJ.

In de tweede plaats is in dit wijzigingsbesluit voorgesteld dat de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) bij de berekening van de maximale gebruiksaafhankelijke kosten moet uitgaan van het gemiddelde van de gascontracten voor 1 jaar vast die door de tien grootste Nederlandse gasleveranciers worden aangeboden in september, oktober en november van het jaar $t - 1$ (onderdeel B, wijziging van artikel 4, eerste lid, onderdeel c, definities van P_{g1} en P_{g2}). De keuze voor het introduceren van meerdere peilmomenten is ingegeven door de recent gebleken onverwachte volatiliteit van de gasmarkt. Hierdoor kan het bij het gebruik van één peilmoment zo zijn dat er wordt gepeild op een moment dat de gasprijs net zeer hoog is. Dit is moeilijk uitlegbaar en er is gebleken dat dit veel weerstand oproept bij verbruikers die zijn aangesloten op het warmtenet. Daarom is voorgesteld om uit te gaan van peilmomenten in de maanden september, oktober en november waarbij er dan voor de berekening van de maximale gebruiksaafhankelijke kosten uitgegaan moet worden van een gemiddelde.

Ten slotte stelt dit wijzigingsbesluit een aanpassing voor van de wijze waarop de operationele kosten voor een cv-ketel vastgesteld dienen te worden (onderdeel A, wijziging van artikel 3, eerste lid, onderdeel d). In de toelichting op de Warmteregeling staat dat uitgegaan moet worden van een all-in service contract voor een cv-ketel. De kosten hiervoor zijn erg hoog waardoor steeds minder gasverbruikers een dergelijk contract afsluiten en dit niet langer het representatieve onderhoudscontract is voor de gemiddelde gasverbruiker. Met dit wijzigingsbesluit wordt daarom daar middel van een aanvulling op artikel 3, eerste lid, onderdeel d, van het Warmtebesluit geregeld dat de ACM voor de berekening van het verschil tussen de gebruikskosten bij inzet van gas en de gebruikskosten bij de inzet van collectieve warmte uit moet gaan van de gemiddelde kosten van het meest gehanteerde onderhoudscontract voor een cv-ketel. Met deze aanvulling komt aan de hierboven genoemde passage in de toelichting op de Warmteregeling geen betekenis meer toe.

2. Regeldruk

Het onderhavige besluit leidt niet tot een wijziging van de regeldruk. Op dit moment moeten leveranciers al rekening houden met de maximale tarieven die de ACM jaarlijks vaststelt. Het onderhavige besluit brengt uitsluitend wijzigingen aan in de wijze waarop de ACM de maximale tarieven vaststelt, maar dat leidt daarmee niet tot extra werklast bij de leveranciers.

3. Uitvoering en handhaving

Op grond van artikel 15 van de Warmtewet houdt de ACM toezicht op het in het Warmtebesluit bepaalde. Dit wijzigingsbesluit is voor een uitvoerings- en handhavingstoets voorgelegd aan de ACM. De ACM heeft bij brief van **PM** 2024 aangegeven **PM**.

II. Artikelen

Artikel I

Onderdeel A

Met onderdeel A wordt de wijze waarop de operationele kosten voor een cv-ketel vastgesteld dienen te worden gewijzigd. Met de in dit onderdeel opgenomen wijziging van artikel 3, eerste lid, onderdeel d, van het Warmtebesluit wordt voorgesteld dat de ACM voor de berekening van het verschil tussen de gebruikskosten bij inzet van gas en de gebruikskosten bij de inzet van collectieve warmte uit moet gaan van de gemiddelde kosten van het meest gehanteerde onderhoudscontract voor een cv-ketel.

Onderdeel B

In onderdeel B is voorgesteld de in artikel 4, eerste lid, van het Warmtebesluit opgenomen formules die gebruikt moeten worden voor de berekening van het gebruiksafhankelijke deel van de maximumprijs voor de levering van warmte te wijzigen. Met deze wijzigingen wordt in de eerste plaats geregeld dat reële verhogingen van de energiebelasting (verhogingen die niet zien op een inflatiecorrectie) niet meer worden meegenomen in de berekening. In de tweede plaats wordt geregeld dat er voor de berekening uitgegaan moet worden van het gemiddelde van de gasprijzen die de tien grootste leveranciers van gas hanteren voor overeenkomsten voor het standaardproduct voor een jaar met vaste prijs op basis van het G1 tarief die worden aangeboden in september, oktober en november van het voorafgaande jaar.

Artikel II

Dit wijzigingsbesluit kan pas in werking treden als de wijziging van de Warmtewet in het wetsvoorstel Wgiw in werking is getreden. Omdat laatstgenoemd moment nu nog niet bekend is wordt ten aanzien van het onderhavige besluit in artikel II voorzien in inwerkingtreding bij koninklijk besluit.

De Minister voor Klimaat en Energie,